

UNIVERZITA Rokitanského 62 Hradec Králové	ZÁKLADNÍ POŽADAVKY NA ZAJIŠTĚNÍ POŽÁRNÍ OCHRANY	PO 1
	 Univerzita Hradec Králové	

Obsah:

- A. Účel směrnice.
- B. Povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob.
- C. Další povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob provozující činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím a s vysokým požárním nebezpečím.
- D. Základní povinnosti fyzických osob.
- E. Lhůty a způsob provádění pravidelných kontrol dodržování předpisů o požární ochraně.
- F. Podmínky pro hašení požárů a pro záchranné práce.
- G. Pomoc při zdolávání požárů.

A. Účel směrnice

Účelem směrnice je poskytnout zaměstnavateli a jeho zaměstnancům základní informace o povinnostech v požární ochraně, které ukládají právní předpisy.

Související právní předpisy:

- 1) Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, v platném znění.
- 2) Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, v platném znění.
- 3) Vyhláška č. 246/2001 Sb., o požární prevenci, v platném znění.
- 4) Vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany budov, v platném znění

B. Povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob

(§ 5 zákona č. 133/1985 Sb., o PO, v platném znění)

1) Tyto osoby jsou povinny

- a) obstarávat a zabezpečovat v potřebném množství a druzích požární techniku, věcné prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení se zřetelem na požární nebezpečí provozované činnosti a udržovat je v provozuschopném stavu. U vyhrazené požární techniky, věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení, kromě výrobků stanovených podle zvláštních právních předpisů, lze instalovat a používat pouze schválené druhy,
- b) vytvářet podmínky pro hašení požárů a pro záchranné práce, zejména udržovat volné příjezdové komunikace a nástupní plochy pro požární techniku, únikové cesty a volný přístup k nouzovým východům, k rozvodným zařízením elektrické energie, k uzávěrům vody, plynu, topení a produktvodům, k věcným prostředkům požární ochrany a k ručnímu ovládnutí požárně bezpečnostních zařízení,
- c) dodržovat technické podmínky a návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností,
- d) označovat pracoviště a ostatní místa příslušnými bezpečnostními značkami, příkazy, zákazy a pokyny ve vztahu k požární ochraně, a to včetně míst, na kterých se nachází věcné prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení,
- e) pravidelně kontrolovat prostřednictvím odborně způsobilé osoby, technika požární ochrany nebo preventisty požární ochrany dodržování předpisů o požární ochraně a neprodleně odstraňovat zjištěné závady,
- f) umožnit orgánu státního požárního dozoru provedení kontroly plnění povinností na úseku požární ochrany, poskytovat mu požadované doklady, dokumentaci a informace vztahující se k zabezpečování požární ochrany v souladu s tímto zákonem a ve stanovených lhůtách splnit jím uložená opatření,
- g) poskytovat bezúplatně orgánu státního požárního dozoru výrobky nebo vzorky nezbytné k provedení požárně technické expertizy ke zjištění příčiny vzniku požáru,
- h) bezodkladně oznamovat územně příslušnému operačnímu středisku hasičského záchranného sboru kraje každý požár vzniklý při činnostech, které provozují, nebo v prostorách, které vlastní nebo užívají.

2) Právnické osoby a podnikající fyzické osoby nesmí vypalovat porosty. Při spalování hořlavých látek na volném prostranství jsou povinny, se zřetelem na rozsah této činnosti, stanovit opatření proti vzniku a šíření požáru. Spalování hořlavých látek na volném prostranství včetně navrhovaných opatření jsou povinny předem oznámit územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje, který může stanovit další podmínky pro tuto činnost, popřípadě může takovou činnost zakázat. Ustanovení zvláštních právních předpisů nejsou tímto dotčena.

UNIVERZITA Rokitanského 62 Hradec Králové	ZÁKLADNÍ POŽADAVKY NA ZAJIŠTĚNÍ POŽÁRNÍ OCHRANY	PO 1
	 Univerzita Hradec Králové	

C. Další povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob provozující činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím a s vysokým požárním nebezpečím
(§ 6 zákona o PO)

- 1) Právnické osoby a podnikající fyzické osoby provozující činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím a s vysokým požárním nebezpečím jsou dále povinny
- a) stanovit organizaci zabezpečení požární ochrany s ohledem na požární nebezpečí provozované činnosti,
  - b) prokazatelným způsobem stanovit a dodržovat podmínky požární bezpečnosti provozovaných činností, případně technologických postupů a zařízení, nejsou-li podmínky provozování činností a zabezpečování údržby a oprav zařízení stanoveny zvláštním právním předpisem,
  - c) zajišťovat údržbu, kontroly a opravy technických a technologických zařízení způsobem a ve lhůtách stanovených podmínkami požární bezpečnosti nebo výrobcem zařízení,
  - d) stanovit z hlediska požární bezpečnosti požadavky na odbornou kvalifikaci osob pověřených obsluhou, kontrolou, údržbou a opravami technických a technologických zařízení, pokud to není stanoveno zvláštními právními předpisy, a zabezpečit provádění prací, které by mohly vést ke vzniku požáru, pouze osobami s příslušnou kvalifikací,
  - e) mít k dispozici požárně technické charakteristiky vyráběných, používaných, zpracovávaných nebo skladovaných látek a materiálů potřebné ke stanovení preventivních opatření k ochraně života a zdraví osob a majetku.
- 2) Podmínky požární bezpečnosti provozovaných činností podle odstavce 1 písm. b) musí odpovídat stavu vědeckých a technických poznatků známých v době jejich stanovení.

D. Základní povinnosti fyzických osob
(§ 17 zákona o PO)

- 1) Fyzická osoba je povinna
- a) počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, zejména při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů a komínů, při skladování a používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek, manipulaci s nimi nebo s otevřeným ohněm či jiným zdrojem zapálení,
  - b) zajistit přístup k rozvodným zařízením elektrické energie a k uzávěrům plynu, vody a topení,
  - c) plnit příkazy a dodržovat zákazy týkající se požární ochrany na označených místech,
  - d) obstarat požárně bezpečnostní zařízení a věcné prostředky PO v rozsahu stanoveném zákonem,
  - e) zajistit přístup k požárně bezpečnostním zařízením a věcným prostředkům požární ochrany za účelem jejich včasného použití a dále udržovat tato zařízení a věcné prostředky v provozuschopném stavu; uvedené povinnosti se vztahují na osoby, které mají uvedená zařízení a věcné prostředky ve vlastnictví či užívání,
  - f) vytvářet v prostorách ve svém vlastnictví nebo užívání podmínky pro rychlé zdolání požáru a pro záchranné práce,
  - g) umožnit orgánu státního požárního dozoru provedení potřebných úkonů při zjišťování příčiny vzniku požáru a v odůvodněných případech mu bezúplatně poskytnout výrobky nebo vzorky k provedení požární technické expertizy ke zjištění příčiny vzniku požáru,
  - h) oznamovat bez odkladu územně příslušnému HZS každý požár vzniklý při činnostech, které vykonává, nebo v prostorách, které vlastní nebo užívá,
  - i) dodržovat podmínky nebo návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností.
- 2) Ten, kdo je povinen vykonávat dohled nad osobami, které nemohou posoudit následky svého jednání, je povinen podle zvláštních zákonů dbát, aby tyto osoby svým jednáním nezpůsobily požár.
- 3) Fyzická osoba nesmí
- a) vědomě bezdůvodně přivolat jednotku PO nebo zneužít linku tísňového volání,
  - b) provádět práce, které mohou vést ke vzniku požáru, pokud nemá odbornou způsobilost požadovanou pro výkon takových prací zvláštními právními předpisy,

UNIVERZITA Rokitanského 62 Hradec Králové	ZÁKLADNÍ POŽADAVKY NA ZAJIŠTĚNÍ POŽÁRNÍ OCHRANY	PO 1
	 Univerzita Hradec Králové	

- c) poškozovat, zneužívat nebo jiným způsobem znemožňovat použití hasicích přístrojů nebo jiných věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení,
  - d) omezit nebo znemožnit použití označených nástupních ploch pro požární techniku,
  - e) používat barevné označení vozidel, lodí a letadel jednotek požární ochrany,
  - f) provádět vypalování porostů.
- 4) Fyzická osoba je povinna umožnit výkon státního požárního dozoru podle § 35 a ve stanovené lhůtě splnit opatření uložená orgánem státního požárního dozoru.

E. Lhůty a způsob provádění pravidelných kontrol dodržování předpisů o požární ochraně

[k § 6b písm. f) zákona]

§ 12

Způsob provádění pravidelných kontrol

- 1) Pravidelné kontroly dodržování předpisů o požární ochraně podle § 5 odst. 1 písm. e) zákona se zabezpečují formou preventivních požárních prohlídek a prověřováním dokladů o plnění povinností stanovených předpisy o požární ochraně (dále jen "preventivní požární prohlídky").
- 2) Předmětem preventivních požárních prohlídek je vždy zjišťování stavu zabezpečení požární ochrany u právnických osob a podnikajících fyzických osob, způsobu dodržování podmínek požární bezpečnosti a prověřování dokladů o plnění povinností stanovených předpisy o požární ochraně.
- 3) Cílem preventivních požárních prohlídek je odstranění zjištěných závad a odchylek od žádoucího stavu (dále jen "požární závady"). Lhůty k odstranění zjištěných požárních závad navrhuje osoba provádějící preventivní požární prohlídku.
- 4) Preventivní požární prohlídky se provádějí ve všech objektech a zařízeních, kde právnické osoby a podnikající fyzické osoby provozují činnosti uvedené v § 4 odst. 2 a 3 zákona.
- 5) V objektech a zařízeních, kde právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby provozují činnosti bez zvýšeného požárního nebezpečí, se preventivní požární prohlídky provádějí v provozech, ve kterých se na pracovištích pravidelně vyskytují současně nejméně 3 osoby v pracovním poměru nebo obdobném pracovním vztahu k provozovateli nebo veřejnost, popřípadě v dalších objektech nebo zařízeních, pokud tak určí provozovatelé těchto činností.
- 6) Provedení preventivní požární prohlídky se dokládá záznamem do požární knihy, popřípadě jiným prokazatelným způsobem. Záznam o preventivní požární prohlídce musí být sepsán bezprostředně po jejím provedení.
- 7) Záznam o preventivní požární prohlídce obsahuje datum provedení, označení objektu a pracoviště, zjištěné skutečnosti, navržená opatření, stanovení způsobu a termínů jejich splnění, jméno a podpis osoby, která záznam provedla, jméno a podpis vedoucího zaměstnance kontrolovaného pracoviště nebo jiné určené osoby (§ 30) a záznam o splnění navržených opatření.
- 8) Systém provádění preventivních požárních prohlídek a způsob vedení záznamů podle odstavce 6 lze podrobně upravit schváleným posouzením požárního nebezpečí nebo dokumentací požární ochrany zpracovanou na základě stanovení podmínek požární bezpečnosti.

§ 13

Lhůty preventivních požárních prohlídek

- 1) Preventivní požární prohlídky podle § 12 se provádějí v následujících lhůtách:
  - a) v objektech a zařízeních, kde jsou provozovány činnosti s vysokým požárním nebezpečím, nejméně jednou za 3 měsíce,
  - b) v objektech a zařízeních, kde jsou provozovány činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím, nejméně jednou za 6 měsíců,
  - c) v objektech a zařízeních, kde jsou provozovány činnosti bez zvýšeného požárního nebezpečí uvedené, nejméně jednou za rok.
- 2) Lhůty uvedené v odstavci 1 mohou být zkráceny schváleným posouzením požárního nebezpečí nebo dokumentací požární ochrany zpracovanou na základě stanovení podmínek požární bezpečnosti.

UNIVERZITA Rokitanského 62 Hradec Králové	ZÁKLADNÍ POŽADAVKY NA ZAJIŠTĚNÍ POŽÁRNÍ OCHRANY	PO 1
	 Univerzita Hradec Králové	

F. Podmínky pro hašení požárů a pro záchranné práce

(§ 11 vyhlášky o požární prevenci)

1) Vytvářením podmínek pro hašení požárů a pro záchranné práce se rozumí souhrn organizačních, a popřípadě i technických opatření umožňujících při využití existujících předpokladů, zejména stavebně technických, provedení rychlého a účinného zásahu, evakuace osob, zvířat a materiálu a záchranných prací.

2) K provedení rychlého a účinného zásahu podle odstavce 1 zajišťují právnické osoby a podnikající fyzické osoby, aby

- a) bylo zřetelně označeno číslo tísňového volání (ohlašovny požárů), popřípadě uvedeny další pokyny ke způsobu ohlášení požáru ve všech objektech, kde provozují činnosti; právnické osoby a podnikající fyzické osoby provozující činnosti se zvýšeným nebo vysokým požárním nebezpečím zveřejňují požární poplachové směrnice,
- b) byl umožněn přístup ke spojovacím prostředkům, zabezpečena jejich provozuschopnost a použitelnost pro potřeby tísňového volání,
- c) byly dodrženy trvale volné průjezdné šířky příjezdových komunikací nejméně 3 m k objektům, k nástupním plochám pro požární techniku a ke zdrojům vody určeným k hašení požárů,
- d) bylo provedeno označení a umožněno použití nástupních ploch pro požární techniku a požárních výtahů,
- e) byla zajištěna trvalá použitelnost vnitřních a vnějších zásahových cest (např. požární výtahy, požární žebříky) a trvale volný přístup k zařízení pro zásobování požární vodou,
- f) byla označena rozvodná zařízení elektrické energie, hlavní vypínače elektrického proudu, uzávěry vody, plynu, produktovodů, uzávěry rozvodů ústředního topení.

3) K provedení evakuace osob, zvířat a materiálu a k provedení záchranných prací podle odstavce 1 zajišťují právnické osoby a podnikající fyzické osoby, aby

- a) byly označeny nouzové (únikové) východy, evakuační výtahy a směry úniku osob ve všech objektech, kde se při provozovaných činnostech může vyskytovat veřejnost nebo osoby v pracovním poměru nebo obdobném pracovním vztahu; toto označení nemusí být provedeno v objektech s východy do volného prostoru, které jsou zřetelně viditelné a dostupné z každého místa,
- b) byly trvale volné průchodné komunikační prostory (chodby, schodiště apod.), které jsou součástí únikových cest, tak, aby nebyla omezena nebo ohrožena evakuace nebo záchranné práce,
- c) chráněné únikové cesty a všechny jejich součásti nebyly využívány způsobem zvyšujícím požární riziko.

G. Pomoc při zdolávání požárů

Osobní pomoc

(§ 18 zákona o PO)

Každý je povinen v souvislosti se zdoláváním požáru

- a) provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob,
- b) uhasit požár, jestliže je to možné, nebo provést nutná opatření k zamezení jeho šíření,
- c) ohlásit neodkladně na určeném místě zjištěný požár nebo zabezpečit jeho ohlášení,
- d) poskytnout osobní pomoc jednotce požární ochrany na výzvu velitele zásahu, velitele jednotky požární ochrany nebo obce.

Věcná pomoc

(§ 19)

Každý je povinen na výzvu velitele zásahu, velitele jednotky požární ochrany nebo obce poskytnout dopravní prostředky, zdroje vody, spojová zařízení a jiné věci potřebné ke zdolání požáru.

UNIVERZITA Rokitanského 62 Hradec Králové	ZÁKLADNÍ POŽADAVKY NA ZAJIŠTĚNÍ POŽÁRNÍ OCHRANY	PO 1
	 Univerzita Hradec Králové	

Vynětí z povinnosti poskytnout osobní a věcnou pomoc

(§ 20)

- 1) Povinnost poskytovat pomoc uvedenou v § 18 a 19 se nevztahuje na
  - a) útvary a vojáky ozbrojených sil České republiky, útvary a příslušníky Policie ČR, Bezpečnostní informační služby a Vězeňské služby, jestliže by poskytnutím pomoci byl vážně ohrožen důležitý zájem služby,
  - b) právnické osoby a podnikající fyzické osoby v oblasti veřejné hromadné dopravy, energetiky a spojů a jejich zaměstnance, jestliže by poskytnutí pomoci mohlo mít za následek závažnou poruchu provozu u těchto právnických osob a podnikajících fyzických osob, nebo jiný závažný následek,
  - c) právnické osoby a podnikající fyzické osoby v oblasti zdravotnictví a jejich zaměstnance, jestliže by poskytnutím pomoci bylo vážně ohroženo plnění úkolů podle zvláštních předpisů.
- 2) Fyzická osoba není povinna poskytnout pomoc uvedenou v § 18 a 19, jestliže jí v tom brání důležitá okolnost nebo jestliže by tím vystavila vážnému ohrožení sebe nebo osoby blízké.

Náhrada ušlého výdělku

(§ 20a)

- 1) Poskytne-li fyzická osoba, která podniká nebo je samostatně výdělečně činná, osobní pomoc jednotce požární ochrany na výzvu velitele zásahu, velitele jednotky požární ochrany nebo obce, náleží jí náhrada ušlého výdělku v prokázané výši.
- 2) O náhradě rozhoduje a tuto poskytuje hasičský záchranný sbor kraje, v jehož územním obvodu požár vznikl. Náhradu je nutno uplatnit do tří měsíců, nejpozději však do dvou let ode dne vzniku nároku, jinak tento nárok zanikne.

Náhrada výdajů

(§ 21)

- 1) Jestliže jsou s poskytnutím věcné pomoci spojeny výdaje, patří tomu, kdo je poskytl, náhrada výdajů. Právo na náhradu výdajů může oprávněný uplatnit do tří měsíců ode dne, kdy je zjistil, nejpozději do dvou let od jejich vzniku; jinak toto právo zanikne. Právo na náhradu výdajů se uplatňuje u hasičského záchranného sboru kraje, v jehož územním obvodu požár vznikl. Hasičský záchranný sbor kraje o náhradě výdajů rozhoduje a tuto náhradu poskytuje.
- 2) Jestliže právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba poskytly věcnou pomoc při zdolávání požárů jiné právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě, mají právo na náhradu výdajů s touto pomocí spojených. Náhradu výdajů poskytuje ten, komu byla věcná pomoc poskytnuta.
- 3) Ustanoveními odstavců 1 a 2 není dotčeno právo na náhradu škody.

Vstup na nemovitosti

(§ 22)

- 1) Vlastník (správce, uživatel) nemovitosti je povinen umožnit vstup na nemovitost k provedení opatření nutných ke zdolání požáru nebo k zamezení jeho šíření, popřípadě k provedení jiných záchranných prací, zejména vyklidit nebo strpět vyklizení pozemku, odstranit nebo strpět odstranění staveb, jejich částí nebo porostů. O potřebě a rozsahu těchto opatření rozhoduje velitel zásahu.
- 2) Je-li to nezbytně nutné pro účely cvičení jednotky požární ochrany, vlastník (správce, uživatel) nemovitosti je povinen umožnit vstup na nemovitost; o tomto vstupu musí být hasičským záchranným sborem kraje nebo obcí, které cvičení jednotky požární ochrany organizují, předem uvědomen, a to nejméně 24 hodiny před zahájením cvičení. Přitom se musí dbát, aby cvičením jednotky požární ochrany bylo co nejméně rušeno užívání nemovitosti a aby nevznikly škody, kterým lze zabránit.
- 3) Nesouhlasí-li vlastník (správce, uživatel) nemovitosti se vstupem na nemovitost podle odstavce 2, rozhodne hasičský záchranný sbor kraje nebo obec, které cvičení jednotky požární ochrany organizují, o tom, zda vstup na nemovitost je pro cvičení této jednotky nutný. To neplatí, jde-li o obydlí, kam lze vstupovat jen s předchozím souhlasem vlastníka nebo uživatele.